

केंद्रपुरस्कृत अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास व
एकात्मिक पडीक जमीन विकास कार्यक्रम
हरियाली मार्गदर्शक सूचना २००३ अंतर्गत
मंजूर असलेल्या पाणलोटांकरीता सहाय्यकारी
प्रशिक्षण संस्थांना मुदतवाढ देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक आढावा ४४०९/ प्र.क्र. ८/ जल-२०
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक १४ जून, २०१०.

वाचा:- शासन निर्णय ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग क्रमांक :-

- अप्रैल २००६/ प्र.क्र १०३/ जल-२० दिनांक १४ डिसेंबर, २००६
- अप्रैल २००५/ प्र.क्र १५८/ जल-२० दिनांक २९ सप्टेंबर, २००७
- अप्रैल २००८/ प्र.क्र २१/ जल-२० दिनांक १३ ऑगस्ट २००८

प्रस्तावना:-

राज्यामधे पाणलोट विकासाची यशस्वी व कार्यक्रम अंमलबजावणी करण्याकरीता राज्यस्तर ते ग्रामपंचायत स्तरापर्यंत अंमलबजावणीशी संबंधित सर्वांना सातत्याने प्रभावी व दर्जेदार प्रशिक्षण देण्याकरीता सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्था म्हणून केंद्र पुरस्कृत अवर्षण प्रवण क्षेत्रविकासाच्या हरियाली मार्गदर्शक सूचनांन्वये खालील २१ सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्थांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषदेच्या कार्यकारी समितीने घेतलेल्या निर्णयानुसार केली आहे. ही नियुक्ती संदर्भाधीन २ येथील दिनांक २९ सप्टेंबर २००७ चे शासन निर्णयापासून दोन वर्षांच्या कालावधीकरीता आहे.

अ.क्र	सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्था	जिल्हा
१	हिंद स्वराज्य ट्रस्ट, पुणे	ठाणे, पुणे, अहमदनगर
२	रुरल कम्युन्स, नारंगी, ता.खालपूर, जि.रायगड	रायगड, रत्नागिरी
३	गोमुख एनव्हार्यनमेंटल ट्रस्ट फॉर स्टेनेबल डेव्हलपमेंट संस्था, पुणे	सिंधुदुर्ग
४	अफार्म, पुणे	सातारा, सांगली
५	अभिनव मानव हितवादी संस्था	कोल्हापूर
६	महर्षि विवेकानंद समाजकल्याण संस्था, अक्कलकोट	सोलापूर
७	धारामित्र	वर्धा व यवतमाळ
८	बाप्पा प्रतिष्ठान, पुणे	नागपूर

१	बजरंग रिसर्च फाउंडेशन	भंडारा
१०	वनराई नागपूर	चंद्रपूर, गढचिरोली, गोंदिया
११	मानवलोक, अंबाजोगाई, जि.बीड	लातूर, बीड
१२	मराठवाडा शेती सहाय्य मंडळ, औरंगाबाद	औरंगाबाद, जालना, बुलडाणा
१३	आनंद ग्राम कृषि विकास मंडळ, गिरवली, उस्मानाबाद	उस्मानाबाद
१४	लोकशिक्षण प्रसारक मंडळ, औरंगाबाद	परभणी
१५	दिलास जनविकास प्रतिष्ठान, औरंगाबाद	नांदेड, अकोला
१६	लोकप्रतिष्ठान, उस्मानाबाद.	हिंगोली
१७	बॉस्को ग्रामीण विकास केंद्र, केडगांव, अहमदनगर	नाशिक
१८	श्री अष्टविनायक शेक्षणिक व सांस्कृतिक मंडळ, जळगांव	नंदुरबार
१९	वॉटर, वॉटरशेड ऑर्गनायझेशन ट्रस्ट, अहमदनगर	धुळे, अमरावती
२०	राष्ट्रीय वनश्री संगोषण संस्था, चाळीसगांव, जळगांव	जळगांव
२१	कर्मवीर प्रतिष्ठान, जालना	वाशिम

२. संदर्भाधीन शासन निर्णयाच्या परिच्छेद तीन नुसार या नियुक्त केलल्या संस्थांच्या कामांचा आढावा घेणे, संस्थेची कामगिरी असमाधानकारक असल्यास नियुक्ती रद्द करणे हे अधिकार शासनास आहेत. तसेच, या संस्थांच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या सनियंत्रणाची जबाबदारी देखील संदर्भाधीन १ येथील शासन निर्णयान्वये गठीत केलेल्या जिल्हा व विभागीय स्तरावरील समित्यांवर आहे.

३. या संस्थांच्या नियुक्तीचा कालावधी २९ सप्टेंबर, २००९ रोजी समाप्त होत असल्याने सर्व विभागीय आयुक्त यांस उपरोक्त सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्थांच्या कामगिरीबाबत आढावा घेऊन शासनास अहवाल देण्याविषयी कळविण्यात आले होते. या संदर्भात विभागीय आयुक्त, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, तथा अध्यक्ष, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा यांनी शासनास सादर केलेल्या अहवालानुसार या संस्थांना मुदतवाढ देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

केंद्र शासनाने हरियाली मार्गदर्शक सूचना २००३ अन्वये मंजूर केलेल्या अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रमाखालील १३९५ पाणलोट तर एकात्मिक पडीक जमीन विकास कार्यक्रमाखालील ६४ प्रकल्पांमधील उपचार कामे पूर्ण करण्याकरीता दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१२ अशी मुदत दिली आहे. तर यातील बहुतांश प्रकल्पांस दुसऱ्या/ तिसऱ्यांचा निधी प्राप्त व्हावयाचा असल्याने व या हप्त्यांमध्ये प्रशिक्षणाचा उजलणी कार्यक्रम शिल्लक आहे. ही बाब लक्षात घेऊन संदर्भाधीन २ येथील दिनांक २९ सप्टेंबर २००७ चे शासन

निर्णयान्वये नियुक्त केलेल्या सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्थांमार्फत प्रशिक्षण पूर्ण करण्याकरीता पुढील आदेश होईपर्यंत मुदतवाढ देण्यात येत आहे.

२. हा आढावा घेतेवेळी क्षेत्रीय कार्यालयांकडून प्राप्त झालेल्या माहितीनुसार उस्मानाबाद, वाशिम, चंद्रपूर, गोंदिया, गडचिरोली, अमरावती, अकोला व कोल्हापूर जिल्ह्याकरीता नियुक्त केलेल्या सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्थांनी प्रशिक्षण कार्यक्रम समाधान कारकरित्या पार पाडला नसल्याचे शासनाच्या निर्दर्शनास आणण्यात आले आहे. या संस्थांनी यापुढेही प्रशिक्षण कार्यक्रमात स्वारस्य न दर्शविल्यास वा प्रतिसाद न दिल्यास उर्वरित प्रशिक्षण कार्यक्रम या शासन निर्णयातील अन्य संस्थांमार्फत राबविण्याकरीता संबंधित जिल्ह्यातील जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणांना जिल्हा पाणलोट समित्यांच्या मान्यतेने निवड करण्यास मुभा राहील.

३ तसेच संदर्भाधीन ३ येथील दिनांक १३ ऑगस्ट २००८ चे शासन निर्णयान्वये सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्थांबाबत प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे नियोजन अंमलबजावणी व सनियंत्रण याकरीता प्रकल्प संचालक, प्रकल्प कार्यान्वयन अभिकरण व सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्थांबाबत नमूद केलेली कार्यवाही व त्यांना देय राहणाच्या मानधन व मुळ्यांकन करणाऱ्या संस्थांबाबतच्या देय मानधनाबाबतच्या तरतूदी आहे त्या स्वरूपात वाढीव कालावधीमध्ये लागू राहतील.

४ सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१००६१५१३०६४७००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदशांनुसार व नावाने.

(मि. का. फडके.)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,
मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
मा. मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,
सर्व मा. मंत्री व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
मा. मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव,
मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषद,
मा. राज्यमंत्री (जलसंधारण) यांचे स्वीय सहाय्यक,

प्रमुख मार्गदर्शक, महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषद्,
मा. मुख्य सचिव, यांचे सहसचिव,
सर्व अप्पर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, सचिव, मंत्रालयीन विभाग,
सचिव (जलसंधारण व रोहयो) यांचे स्वीय सहाय्यक,
आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
सर्व विभागीय आयुक्त,
आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग, नाशिक,
प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, नागपूर,
महासंचालक, यशवंतराव चळाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी, यशदा, पुणे,
संचालक, वनामती, नागपूर.
संचालक, सामाजिक वनीकरण, पुणे,
संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, पुणे,
संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे,
संचालक, महाराष्ट्र सुदूर संवेदन केंद्र, नागपूर,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, तथा अध्यक्ष, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,
सर्व कुलगुरु, कृषि विद्यापिठे,
सर्व सहसंचालक (कृषि),
सर्व सहसंचालक (सामाजिक वनीकरण),
सर्व उपायुक्त (विकास), विभागीय आयुक्त कार्यालये,
सर्व उपायुक्त व सर्व विशेष कार्यकारी अधिकारी रोहयो,
सर्व प्रकल्प संचालक तथा कार्यक्रम अधिकारी, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
महालेखापाल, ३/२ महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर,
वित्त विभाग, नियोजन विभाग,
सर्व सहाय्यकारी प्रशिक्षण संस्था,
महाराष्ट्र राज्य जलसंधारण सल्लागार परिषदेचे सर्व सदस्य,
सर्व सहसचिव व उपसचिव, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व अवर सचिव, कार्यासन अधिकारी, कक्ष अधिकारी, ग्रामविकास व जलसंधारण, मंत्रालय, मुंबई,
निवडनस्ती (जल २०)